

A Deep-Dive into the Hardening of Pharaoh's Heart

Source 1: An overview of the hardening of Pharaoh's heart in the framework of the Ten Plagues

1. **Blood:** *And the magicians of Egypt did likewise with their enchantments, **and Pharaoh's heart was hardened**, nor did he listen to them, as the Lord had said. And Pharaoh turned and went to his house, nor did he set his heart to this. ([Exodus 7:22-23](#))*
2. **Frogs:** *But when Pharaoh saw that there was respite, **he hardened his heart**, and listened not to them, as the Lord had said. ([Exodus 8:11](#))*
3. **Lice:** *Then the magicians said to Pharaoh, "This is the finger of God." And Pharaoh's heart was hardened, and he listened not to them, as the Lord had said. ([Exodus 8:15](#))*
4. **Swarms of flies:** ***And Pharaoh hardened his heart** at this time also, neither would he let the people go. ([Exodus 8:28](#))*
5. **Cattle:** *And Pharaoh sent, and, behold, there was not one of the cattle of the people of Israel dead. **And the heart of Pharaoh was hardened**, and he did not let the people go. ([Exodus 9:7](#))*

Shift in language....

6. **Boils:** ***And the Lord hardened the heart of Pharaoh**, and he listened not to them; as the Lord had spoken to Moses. ([Exodus 9:12](#))*
7. **Hail:** *And Pharaoh sent, and called for Moses and Aaron, and said to them, "I have sinned this time; the Lord is righteous, and I and my people are wicked..." And when Pharaoh saw that the rain and the hail and the thunders had ceased, he sinned yet more, and hardened his heart,³ he and his servants. **And the heart of Pharaoh was hardened**, nor would he let the people of Israel go, as the Lord had spoken by Moses. ([Exodus 9:27,34-35](#))*

And the Lord said to Moses, "**Go to Pharaoh, for I have hardened his heart, and the heart of his servants**, that I might show these my signs before him. ([Exodus 10:1](#))

8. Locusts:

But the Lord hardened Pharaoh's heart, so that he would not let the People of Israel go. ([Exodus 10:20](#))

9. **Darkness:** **But the Lord hardened Pharaoh's heart**, and he would not let them go. ([Exodus 10:27](#))

10. **Death of Firstborn:** "**And I will harden Pharaoh's heart, that he shall follow after them**, and I will be honored over Pharaoh, and over all his army, that the Egyptians may know that I am the Lord." And they did so. And it was told the king of Egypt that the people fled, and the heart of Pharaoh and of his servants was turned against the people, and they said, "Why have we done this, that we have let Israel go from serving us?" ([Exodus 14:4-5](#))

Source 2

Choice and Change: The Pharaoh Conundrum

Rabbi Josh Blass

The philosophical implications of this hardening are of course enormous. This is how the Midrash records the difficulty:

כִּי אֲנִי הַכְבַּדְתִּי אֶת לְבוֹ - אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִכָּאן פְּתַחוּן פֶּה לְמִינִין
לֹא הָיְתָה מִמֶּנּוּ שְׂיִטְשָׁה תְּשׁוּבָה

For I have hardened his heart - Rabbi Yochanan said: Does this not provide heretics with an opportunity to open their mouths to say that he had no means of repenting. (Shemos Rabbah 13:3)

Source 3: Rambam, Hilchot Teshuva Ch. 6

And, it is possible that a man should commit either one grievous iniquity or a multitude of sins so that the Judge of Truth will decree against him that, whereas this sinner committed those sins of his own free will and consciously, repentance should be withheld from him altogether, and grant him no leave to repent, so that he might die and perish in the iniquity he committed. Even this is what the Holy One, blessed is He! said through Isaiah: "Make the heart of this people fat, and make their eyes heavy, and shut their eyes; lest they, seeing with their eyes, and hearing with their ears, and understanding with their heart will return and be healed" ([Is. 6.10](#)). It is, moreover, said: "But they mocked the messengers of God, and despised His words and scoffed at His prophets, until the wrath of the Lord arose against His people till there was no remedy". ([II Chro. 36.16](#))—as if saying: "They sinned of their own free will and they have multiplied iniquities, until their guilt carried the punishment to withhold repentance from them, which is the remedy". It is, therefore, written in the Torah; "And I will harden Pharaoh's heart" ([Ex. 14.4](#)), because at the beginning he sinned of his own free will, and meted out evil to Israel who sojourned in his land, even as it is said: "Come, let us deal wisely with them" ([Ibid. 1.10](#)). Thereat justice demanded to withhold repentance from him, so that due punishment might be visited upon him. Wherefor, the Holy One, blessed is He! hardened his heart. *If it be so, then why did He delegate Moses to him, charging him to let Israel go forth and turn to repentance seeing that the Holy One, blessed is He! long since told him thou wilt not let them go forth, saying: "But as for thee and thy servants, I know that ye will not yet fear the Lord God"* ([Ibid. 9.30](#)), and

(ג) וְאִפְשָׁר שְׂיַחְטָא הָאָדָם חֲטָא גָדוֹל אוֹ חֲטָאִים הַרְבֵּה, עַד שְׂיִתֵּן הַדִּין לְפָנָי דְּיָן הָאֱמֶת, שְׂיִהֵא הַפְּרָעוֹן מִזֶּה הַחוּטָא עַל חֲטָאִים אֵלוֹ שְׂעָשָׂה בְּרָצוֹנוֹ וּמִדַּעְתּוֹ, שְׂמוֹנְעִין מִמֶּנּוּ הַתְּשׁוּבָה וְאִין מִנִּיחִין לוֹ רְשׁוּת לְשׁוּב מִרְשָׁעוֹ, כְּדִי שְׂיִמּוֹת וְיֵאבֵד בְּחֲטָאִים אֵלוֹ שְׂעָשָׂה. הוּא שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר עַל יְדֵי יִשְׁעֵיהוּ: "הַשְּׂמֹן לֵב הָעָם הַזֶּה וְאַזְנֵי הַכְּבֵד וְעֵינָיו הִשָּׁע, פֶּן יִרְאֶה בְּעֵינָיו וּבְאָזְנָיו יִשְׁמַע וּלְבָבוֹ יָבִין וְשׁוֹב וְרָפָא לוֹ" (ישעיה ו, י). וְכֵן הוּא אוֹמֵר: "וַיְהִי מִלְעֲבִים בְּמִלְאֲכֵי הָאֱלֹהִים, וּבּוֹזִים דְּבָרָיו, וּמִתְעַתְּעִים בְּנִבְאָיו, עַד עֲלוֹת חֲמַת יי בְּעַמּוֹ עַד לְאִין מִרְפָּא" (דברי הימים ב לו, טז), כְּלוּמַר: חֲטָאוּ בְּרָצוֹנָם, וְהִרְבּוּ לְפִשְׁעֵם, עַד שֶׁנִּתְחַיְבוּ לְמִנֵּעַ מִהוֹן הַתְּשׁוּבָה, שְׂהִיא הַמִּרְפָּא.

לְפִיכָךְ כְּתוּב בַּתּוֹרָה: "וְאֲנִי אֲחַזֵּק אֶת לֵב פְּרָעָה" (שמות ד, כא; ושם: אֶת לֵבּוֹ) - לְפִי שְׂחָטָא מִעֲצָמוֹ תַחֲלָה, וְהִרְעֵ לְיִשְׂרָאֵל הַגֵּרִים בְּאַרְצוֹ, שְׂנֵאֲמַר: "הֲבֵה נִתְחַפְּמָה לוֹ" (שם א, י), נִתֵּן הַדִּין לְמִנֵּעַ מִמֶּנּוּ הַתְּשׁוּבָה עַד שְׂנִפְרָעִין מִמֶּנּוּ, וּלְפִיכָךְ חִזַּק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת לֵבּוֹ.

וְלָמָּה הִיָּה שׁוֹלַח לוֹ בְּיַד מֹשֶׁה, וְאוֹמֵר לוֹ 'שְׁלַח', וְעָשָׂה תְּשׁוּבָה,

again saying: "But in very deed for this cause have I made thee to stand, to show thee My power, and that My name be declared throughout all the earth"(Ibid. –16)? **To demonstrate to the future generations whenever the Holy One, blessed is He! witholds repentance from a sinner he can not repent, but must die in the original evil which he perpetrated of his own free will..**

וּכְבֹר אָמַר לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂאִין אֶתְּה מְשִׁלְחִי, שֶׁנֶּאֱמַר: "וְאֶתְּה וְעַבְדֶּיךָ יִדְעֵתִי..." (שם ט, ל), "וְאֹלָם בְּעֵבוֹר זֹאת הֶעֱמַדְתִּיךָ" (שם ט, טז)? כִּדִּי לְהוֹדִיעַ לְבָאֵי הָעוֹלָם שֶׁבְּזַמַּן שֶׁמוֹנֵעַ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתְּשׁוּבָה לְחוּטָא, אֵינוֹ יְכוּל לְשׁוּב, אֶלָּא יָמוֹת בְּרִשְׁעוֹ שֶׁעָשָׂה בְּתַחֲלָה בְּרִצּוֹנוֹ.

Source 4a): Vayikra Ch. 18

ג 3 After the doings of the land of Egypt, wherein ye dwelt, shall ye not do; and after the doings of the land of Canaan, whither I bring you, shall ye not do; neither shall ye walk in their statutes.

אֶחָד מִדְּבָרֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁאֵינוֹ מְשַׁלַּח אֶתְּה מִשְׁלַחֲךָ, אֶלָּא יִדְעֵתִי... (שם ט, ל), "וְאֹלָם בְּעֵבוֹר זֹאת הֶעֱמַדְתִּיךָ" (שם ט, טז)? כִּדִּי לְהוֹדִיעַ לְבָאֵי הָעוֹלָם שֶׁבְּזַמַּן שֶׁמוֹנֵעַ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתְּשׁוּבָה לְחוּטָא, אֵינוֹ יְכוּל לְשׁוּב, אֶלָּא יָמוֹת בְּרִשְׁעוֹ שֶׁעָשָׂה בְּתַחֲלָה בְּרִצּוֹנוֹ.

4b) Commentary of Ralbag:

Levi ben Gershon (1288 – 20 April 1344), better known by his Graecized name as Gersonides, in Hebrew by the abbreviation of first letters as RaLBaG,[2] was a medieval French Jewish philosopher, Talmudist, mathematician, physician and astronomer/astrologer.

Based on [Vayikra 18:3](#), Ralbag asserts that even if Paroh had immediately consented to free the Israelites, he and the Egyptians would still have been deserving of punishment due to their depraved sexual behaviors.

והנה ראוי שנתיר ספק־מה יקרה בזה הסיפור, קודם שנמנה התועלות המגיעים ממנו. וזה, שיש למספק שיאמר: איך יתכן שיענוש הי' יתעלה את פרעה כשלא ישמע אליו? והנה הוא הקשה לבו על זה! והנה אנחנו אומרים בהיתר זה הספק, שהוא מבואר שפרעה ועמו היו רעים מאד, וזה מבואר מרוע מנהגיהם עם ישראל, ומרוע מנהגיהם בעריות לפי מה שפירסמה התורה מהם במה שציוותה בפרשת העריות שלא נעשה כמעשה ארץ מצרים (ויקרא יח, ג). ובהיות הענין כן, הנה לא היה עוול אם היה ה' "

יתעלה מגיע להם רעות, אף על פי שישמעו אל דבריו לשלח את בני ישראל מארץ מצרים. וכבר ביארנו במאמר הרביעי מספר מלחמות ה' (פרק ו) שה' יתעלה יביא הרע אל הרעים מאד לאחת משתי סיבות: האחת היא להיות הרע ההוא מסודר להם משפע הגרמים השמימיים, כי הם אינם באופן שישגיח ה' יתעלה בהם להצילם מהרע ההוא; והשנית היא על צד ההשגחה על הטובים. והנה היה זה הרע אשר הגיע ה' יתעלה לפרעה ולעמו בהכותו אותם, להשגחה על ישראל שיקנו בזה אמונה שלמה, כדי שיוכנו אל שיהיו ראויים לירושת הארץ כאשר ייעד ה' יתעלה אל האבות.

Source 5a): Akeidat Yitzchak

Why would Paroh's teshuva not be accepted by Hashem?

How can he be punished for a decision he didn't make?

אמנם הספק היותר קשה והיותר מבהיל בחוקו ית', הוא מה שנתפרסמה תמיהתו באומרו ואני אקשה את לב פרעה והרביתי את אותותי ואת מופתי בארץ מצרים, ואמר (שמות י') כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו למען שיתי אותותי אלה בקרבן, וכל שאר הכתובים המעידים על זה, שהוא מבואר מדרכיו הצדיקים והישרים, שאף על פי שירשיע ויתריס נגדו, גם כי ירבה לפשוע פעמים שלש, עוד יוסיף שש ושבע על חטאותיו, אם ישוב ונחם כדי רשעתו במספר, ובערך חטאתיו ירבה הכנעותיו בכל לבו ובכל נפשו ובכל מאודו, למה לא תקובל תשובתו ותשמע קול צעקתו ובכיתו, ואיה פה ימים ה' רוממה ופשוטה לקבל פושעים וחטאים, ואי זה בית תפלה תבנו לשמו, ואי זה מקום שבעלי תשובה עומדים, כל שכן שיתהלל ויתפאר מי שכלו מלא חסד ורחמים, ויאמר שיקשה ויחזיק לב החוטא מתחלה לבלתי שמוע אל דבריו כדי להענישו על זה, כי הוא מבואר כי אם הוא הקשה לבו, עול גמור הוא שיקבל עונש עליו.

Has difficulty with Rambam's view:

Hashem didn't harden Pharoah's heart from the outset!

והיסוד אשר יסדו בזה אביר הרועים הרמב"ם ז"ל בהקדמת אבות (שמונה פרקים פ"ח) ובספר המדע (ה' תשובה פ"ו), אשר נמשכו רבים אחריו, הנה הוא רעוע בעיני, וזהו שאמר...

והנה באמת קשה מאד בעיני להולמו, מפני כמה דברים. האחד, שבביאור נאמר בתחלת השליחות (שם ד') ואני ידעתי כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלוך הרי שביאר שידע הוא שהוא מעצמו לא יתן אותם להלוך, מבלי שיחזק הוא את לבו, ועל כרחנו יש לנו להודות במה שאמר אחר כך ואני אחזק ואני אקשה, שיאמר על העתיד, או שיובן בענין אחר, לא שמתחלה הקשה את לבו....

5b) Yechezkel Ch. 18

הַחֶפֶץ אֶחְפֹּץ מוֹת רָשָׁע נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה הַלּוֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְרָכָיו וְחָיָה:

Is it my desire that a wicked person shall die?—says the Lord GOD. It is rather that he shall turn back from his ways and live.

*In many places, the Torah speaks of Hashem's desire
for the wicked to do teshuva!*

...והדבר הקשה מכל זה, כי הוא דבר שינגדוהו כמה כתובים מהתורה ומהנביאים, כי כל הנביאים פה אחד נבאו כי לא יחפוץ במות רשע כי אם בשוּבו מִדְרָכָיו... והקב"ה פירשו בעצמו (בראשית ד') הלא אם תטיב שאת. ועל השורש עצמו תרגם אנקלוס (שמות ל"ד) ונקה לא ינקה, סלח לדתייבין לאוריתיה וגו'. והמשורר (תהלים כ"ה) אמר טוב וישר ה' על כן יורה חטאים בדרך....

The Akeidat Yitzchak goes on to quote the Rambam himself in Hilchot Teshuva:

And, the following are they that have no share in the World to Come but suffer excision and loss of identity, and are damned for ever and ever for their exceeding wickedness and sinfulness: atheists, infidels, traducers of the Torah, dissenters of resurrection and the coming of a Redeemer, apostates, enticers of many to sin, seceders from the congregation, a public perpetrator of sins emulating Jehoiakim,⁸ See [II. Kings, 23.36–24.6](#) G. informers, leaders who cast fear upon the congregation not for the sake of God, shedders of blood by

defaming people in public, evil-tongued people, he who abolishes circumcision....

That is saying, that none of these will have a share in the World to Come, if he dies without repentance; but if he repent from his wickedness and died in a state of repentance, he is, indeed, of the sons of the World to Come, as there is not a thing to stand in the way of repentance. Even if one who denied the existence of God all of his life but in the end repented, has a share in the World to Come, for it is said: "Peace, peace, to him that is far off, and to him that is near, saith the Lord; and I will heal him" (Is. 57.19). All of the wicked, and apostates and their like who turned in repentance, whether publicly or secretly, should be accepted back into the folds of Israel, even as it is said: "Return ye backsliding children" (Jer. 3.22)—though he still be backsliding, for, 10, he repented secretly and not publicly, yet is his repentance accepted.²² *Pirke Abot, 3.11; Sanhedrin, 99b; Baba Mezi'a, 58b; Megillah, 28a; Tosfot, Rosh ha-Shanah, 16b; Kiddushin, 38b; Abodah Zarah, 7a. C. G.*

Source 6: Commentary of Don Yitzchak Abarbanel

**הַתְּשׁוּבָה הַג' וְהִיא הַיּוֹתֵר נִכּוֹנָה בְּעֵינַי שֶׁאֵין עֵינַי קוֹשֵׁי הַלֵּב הַנּוֹז' בַּפְּרָעָה
וּבְסִיחּוֹן שֶׁהַש"י הִטָּה אֶת לִבּוֹ שֶׁלֹּא יִשְׁמַע לְדַבְּרֵי מֹשֶׁה כִּי הוּא קוֹשֵׁי
לִבּוֹ בְּעַצֵּם אֲבֵל הִיא קוֹשֵׁי לִבּוֹ נִמְשָׁךְ מֵהַמְּכֹת בַּמִּקְרָה**

The hardness of heart that is mentioned by Pharaoh...that Hashem (hardened) his heart so that he would not listen to the words of Moshe is not an intrinsic hardening of the heart, but the hardening of the heart that flowed incidentally from the plagues..

**כִּי בְּרֵאוֹתָו מִכַּת הַדָּם וְשִׁסְרָה מִיַּד וְלֹא הִתְמִידָה חֶשֶׁב בְּלִבּוֹ שֶׁלֹּא הִיתָה
הַמְּכָה הִיא דְּבַר אֱלֹהִים אֲלֵא דְּבַר טְבַעִי אֹו מִפְּאַת הַמַּעֲרָכָה.**

When he saw the plague of blood and that it stopped immediately and did not continue, he thought in his heart that this was not an act of God, but a natural phenomenon or a result of the way the planets line up...

**וְכַאֲשֶׁר רָאָה אַח"כ מִכַּת הַצִּפְרָדְעִי וְשִׁסְרָה מִיַּד וְלֹא הִתְמִידָה חֶשֶׁב כֹּכָב
וְז"א וִירָא פְּרָעָה כִּי הִיתָה הַרוּחָה וְהַכֹּבֵד אֶת לְבוֹ.**

And when he saw the plague of frogs and that it stopped and did not continue, he thought this as well, as it says, “And Pharaoh saw that there was a break, and hardened his heart...”

וגם במכת הכנים שאמרו לו החרטומים אצבע אלהים היא כתוב ויחזק לב פרעה ולא שמע לפי שהסרת המכות והיותן בלתי מתמידות היתה סבה להיותו מפקפק ובלתי מאמין בהן עד שבמכת הערוב מפני שהוסיף בה לומר מר"עה והפלתי ביום ההוא את ארץ גושן אשר עמי עומד עליה וגוי ושמתי פדות בין עמי ובין עמך אמר פרעה לכו זבחו לאלהיכם ואמר אנכי אשלח אתכם וגוי והנה פרעה ברוע לבבו כשראה שסר הערוב הכביד את לבו מהסבה אשר קדמה וכן במכת הדבר

Abarbanel goes on to say that this was true by the plague of lice as well, and even after the wild animals, which prompted him to let the Israelites go and sacrifice to God, “in his wickedness, when he saw that the wild animals stopped

והנה אם כן לא היתה סבת קושי לב פרעה כי אם רבוי המכות והסרתן אחר היותן וכמו שמפאת המכות ההן הוכבד לב פרעה ונתקשה כן אמרו בשאר המכות האחרונות ויחזק ה' את לב פרעה כי אני הכבדתי את לבו אין ענינו שה"בה הקשה את לבו ומנעהו מעשות מצות חלילה אלא שנתן בו אותן המכות שמפניהן בא לבו לידי קושי וכבדות ומזה הצד ייוחס אליו יתברך קושי לב פרעה לפי שנתן הוא יתברך המכות ההן בארצו עד שמפניהן הקשה פרעה את לבו.

If so, the basis of Pharaoh's heart being hardened is only the abundance of the plagues and their subsequent removal, and just as (in the earlier plagues) it says that Pharaoh's heart was hardened, so too, in the later plagues it says, “And Hashem strengthened Pharaoh's heart; because I hardened his heart” ...This does not mean that Hashem hardened his heart and prevented him from doing mitzvot, God forbid, but rather He delivered the very plagues that brought Pharaoh to a hardening of his heart, and for this reason, the Torah attributes to God the hardening of Pharaoh's heart, because Hashem brought the plagues in his land that, as a result, Pharaoh hardened his heart

Source 7: Rav Shmuel David Luzzato – Shadal

ואפשר... שלא היה בזה עונש אלהי ונס ממש, אלא כי פרעה עצמו הקשה את לבו, אלא שכל המעשים ייחסו אל האל בצד מה, כי הוא הסבה הראשונה; ואני מוסיף כי המעשים המיוחסים בספרי הקודש אל האל הם המעשים הזרים שסיבתם בלתי מובנת לנו, וכן כאן קשי ערפו של פרעה אחרי ראותו כמה אותות ומופתים הוא דבר זר ומתמיה ע"כ יוחס אל האל

It could be that this was not a miraculous Divine punishment, but rather that Pharoah hardened his own heart, but it is attributed to Hashem, because He is the first cause. I would like to add that the actions in our holy books that are attributed to Hashem, are the most strange, unusual actions whose reasons are beyond our comprehension; So too, here Pharoah's stiffnecked response after having seen all of the signs and wonders is even more bizarre; that is why is attributed to God.

According to Shadal's approach, Paroh's continued hardening of his heart became more and more incomprehensible as the Plagues continued, and this accounts for the attribution to Hashem only in the later plagues.

Source 8: Rabbi Blass, Choice and Change

When the Torah says that G-d hardened Pharaoh's heart what is being conveyed is that due to the past decisions that Pharaoh had made, due to him becoming entrenched in a certain position, due to his drawing lines in the sand and needing to save face - due to all of that he no longer really had genuine free choice as to whether he should release Am Yisroel. His own behavior eliminated any chance for allowing a truly thoughtful and unimpeded decision in an area that had become so personal.

The Rambam himself seems to say as much. He writes:
 וְכֵן זֶה שֶׁאָמַר (תהילים נא יד) "וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי" כְּלוּמַר תִּנְיִחַ
 רוּחִי לַעֲשׂוֹת חֶפְצֶךָ וְאַל יִגְרַמוּ לִי חַטָּאֵי לְמַנְעֵנִי מִתְּשׁוּבָה אֲלֵא תִהְיֶה
 הַרְשׁוֹת בְּיָדֵי עַד שֶׁאֲחֹזֵר וְאֶבִּין וְאֲדַע דְּרֶךְ הָאֱמֶת.

"Allow my spirit to uphold me". That is allow my spirit to do your will and do not allow my sins to turn me away and prevent me from doing teshuva. Rather, let the initiative to always remain with me, for me to be able to come back and understand and know the oath of truth ...

A careful reading of the Rambam and specifically the words וְאֵל יִגְרְמוּ לִי חַטָּאֵי לְמוֹנְעֵי מִתְּשׁוּבָה indicates that at stake is not that HKB'H has created a blockade to teshuva but a recognition that it is man in fact who through their choices have prevented the opportunities for growth and for return.

If this understanding of the Rambam is correct how would we correlate this man centered hardening with the pesukim that indicate that it was G-d who was the מקשה?

Nehama Leibowitz writes the following:

'God did not force Pharaoh to choose evil. It was Pharaoh's own doing. Once he persisted in his course of action it became more and more irresistible. God had built this response, as it were, into man's make-up. The more he sins, the more his sins act as a barrier between him and repentance.'

It wasn't G-d who hardened Pharaoh's heart per se. he simply placed into man's nature that one's choices ultimately makes free choice in future decisions near impossible. While, in all honesty, this may not be the simple peshat in the pesukim, on a conceptual level I believe the point is indisputable - man is the agent for limiting his own bechirah.

Source 9: Survey of the pesukim

7. שמות פרשת בא פרק י פסוק כז
וַיִּחַזַק ה' אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא אָבָה לְשַׁלְּחָם:

8. שמות פרשת בא פרק יא פסוק י
וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עָשׂוּ אֶת־כָּל־הַמִּפְתִּיּוֹת הָאֵלֶּה לִפְנֵי פַרְעֹה וַיִּחַזַק ה' אֶת־לֵב פַּרְעֹה וְלֹא־שָׁלַח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:

9. שמות פרשת בשלח פרק יד פסוק ח
וַיִּחַזַק ה' אֶת־לֵב פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרָיִם וַיִּרְדֹּף אַחֲרָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יָצְאוּ בְיַד רַמָּה:

1. שמות פרשת וארא פרק ז פסוק ג

וַאֲנִי אֶקְשֶׁה אֶת־לֵב פְּרַעֲהַ וְהִרְבִּיתִי אֶת־אֲתַתִּי וְאֶת־מוֹפְתֵי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:

1. שמות פרשת וארא פרק ט פסוק ז

וַיִּשְׁלַח פְּרַעֲהַ וְהִנֵּה לֹא־מַת מִמִּקְנֵה יִשְׂרָאֵל עַד־אֶחָד וַיִּכְבַּד לֵב פְּרַעֲהַ וְלֹא שָׁלַח אֶת־הָעָם: פ

1. שמות פרשת וארא פרק ח פסוק יא

וַיֵּרָא פְּרַעֲהַ כִּי הִיתָה הַרְוָחָה וְהִכְבִּד אֶת־לְבָבוֹ וְלֹא שָׁמַע אֶל־הֵם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה': ס

1. שמות פרשת וארא פרק ז פסוק יד

וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה כִּבֵּד לֵב פְּרַעֲהַ מֵאֵן לְשַׁלַּח הָעָם:

Source 10: Commentary of Sforno

ואין ספק שלולא הכבדת הלב היה פרעה משלח את ישראל בלי ספק, לא על צד תשובה והכנעה לאל יתברך... אלא על צד היותו בלתי יכול לסבול עוד את צרת המכות, כמו שהגידו עבדיו באמרם הטרם תדע כי אבדה מצרים וזאת לא היתה תשובה כלל. אבל אם היה פרעה חפץ להכנע לאל יתברך, ולשוב אליו בתשובה שלמה, לא היה לו מזה שום מונע. והנה אמר האל יתברך ואני אקשה את לב פרעה, שיתאמץ לסבול המכות ולא ישלח מיראת המכות את ישראל, למען שיתי אותותי אלה בקרבו, שמהם יכירו גדלי וטובי וישובו המצרים באיזו תשובה אמתית.

There is no question that if it were not that Pharaoh's heart was hardened, Pharaoh would have sent out the Jews without a doubt, not due to repentance and submission to the Blessed God, but because he would no longer be able to withstand the pain of the plagues, like his servants told him when they said "don't you realize that Egypt is destroyed!" – and that's not repentance at all. Rather, if Pharaoh wanted desired to submit himself to God and to return to Him with complete repentance, there would have been nothing preventing him from doing so. And here God said "I'm going to strengthen Pharaoh's heart, so that he becomes courageous and is able to withstand the plagues, so that he won't send out Israel due to fear of the plagues. This way, these great signs will remain in his heart, for through them they will recognize my greatness and goodness, and Egypt will return with sincere repentance."

Source 11: Shem MiShmuel

והנה כבר כתבנו שהתחזקות ואימוץ הלב היא מתנה טובה להיות איש, כמו שאנו אומרים אתה חונן לאדם דעת, וכן קישוי הלב להיות יכול לסבול, היפוך רכות הלב הוא נמי מתנה טובה ונצרך מאד לכל אדם לעבודת השי"ת, וע"ז אמרו ז"ל הוי עז כנמר גבור כארי, אך הרשע הזה ברוע בחירתו השתמש במתנות אלו לרוע, שהתחזק לבל לשמוע לקול ה', והקשה את לבו לסבול את כל הבא עליו ולא ירך לבבו ולא ילאה מכובד המכות. אבל ענין הכבדת הלב זה איננו נמצא לעבודת ה' כלל, והוא כולו רע ונקרא טומאה כנ"ל. ונענש בזה מחמת ששיגר לו הקב"ה ה' פעמים ולא השגיח עליו נתחייב למנוע ממנו דרכי התשובה, וזהו ע"י הטמטום. כי בחיזוק ואימוץ הלב לא נמנעו ממנו דרכי התשובה כלל אדרבא הי' לו חיות וכלים במה לעשות תשובה, אבל לעומת כחוח השכל והנפש הי' כח הגוף מטומטם כבשר המת שאינו מרגיש באיזמל, וזה מנע ממנו דרכי התשובה :

והנה עד פרשה זו לא מצינו שבא לו מהשי"ת אלא חיזוק ואימוץ הלב, וכמו שאמר השי"ת למשה ואני אחזק את לבו ואני אקשה את לב פרעה אבל לא נאמר כלל ואני אכבד את לבו, והטעם מובן שהכבדת הלב היא עונש וטומאה על טומאתו, לא יתכן לגזור עליו מקודם ששיגר אצלו ד' וה' פעמים כנ"ל במדרש, ואינו דומה לחיזוק וקישוי הלב שהוא מתנה טובה כנ"ל: